

Izhaja tedensko.
Poština plačana v gotovini.
Uredništvo: Narodni dom,
Tajništvo Narodno - socialistične stranke. Telef. št. 77.
Inserati po dogovoru.

NOVA PRAVDA

Posamezna številka stane K 1.60.

Uredništvo: Ljubljana, Grajski trg 7, levo. Telefon št. 77.

Naročnina: Mesečno 10.00.

Naj pokažejo uspehe!

Dan na dan kriče policajdemokrati listi na polna usta o uspehih, ki so jih baje dosegli v korist malega človeka.

Ne glede na lažljivo vabo izkoriščevalcev, ki hočejo spraviti verižnika in delavca pod en klobuk, je umestno, da si pobližje ogledamo socialno delo verižniških človekoljubov.

Najprimitivnejša zahteva delavnega človeka je, da hoče živeti življenje, ki je človeka vredno, in da je za bolezen in starost preskrbljen. Da to doseže, mora biti delavec organiziran in zastopan v zakonitih delavskih zastopih. V kolikor si ne more pomagati sam, mu mora priskočiti na pomoč država, ki skrbi za svoje državljane preko vlade.

Vlado in vso moč, torej tudi skrb za delavstvo imajo sedaj v rokah demokrati.

Prvo, kar so storili, je bilo, da so uknili v škodo pretežno večine našega delavstva osemurni delavnik. Ko so razbili delavske organizacije in ugrabili njihov bore prištedeni denar, so izročili delavstvo na milost in nemilost inozemskim židovskim in nemškimi pijavkam. Naši delavci v Trbovljah, na Jesenicah, v Sevnici itd. se prav dobro zavedajo, da so jih potisnili pod peto nemškega valpeta naši lažidemokrati, ki kar na debelo uvažajo v državo tuje delavce in uradnike, da bi s tem ubili domače ljudi.

Zastopnik lažidemokratov je delavcem javno odrekel pravico do političnega udejstvovanja in jim s tem kratil svobodo, ki jim je zakonito zajamčena. O delavskih zbornicah ni več ne duha ne sluha in je bilo vse govoričenje le pesek v oči. Kar se pa tiče socialnega zavarovanja, so storili ljudomili policajdemokrati le toliko, da so izročili delavske socialno zavarovalne zavode v roke delavskih sovražnikov — kapitalistov!

Nič bolje ne postopajo lažidemokratske pijavke z uradnim. Še one borne pravice, ki jih je uradnim priznala trhla Avstrija, so mu

sedaj naši »napredni« policajdemokrati ugrabili!

Politične pravice so uradnikom skoro docela uknili. Uradnik ne sme biti poslanec niti občinski funkcionar.

Službeni prejemki so v razmerju z naraščajočo draginjo, povzročeno baš po demokratičnih izvoznih čarjih, vedno manjši, zato pa se vedno bolj množi število uradnih ur. S tem pa so pripravili ubogo paro še ob postranski zaslužek v prostih urah.

Višek človekoljubnosti pa so dosegli lažisocialni švadronerji s podlo namero, da se ukinejo uradniku, ki je nad pol leta bolan, vse draginske in rodbinske doklade. Torej siromak, ki je že z boleznijo dvakrat udarjen, naj bo kaznovan z beraško palico in z rodbino vred pognan v bedo in obup!

Kdo si upa pri vsem tem govorniku o največjih siromakih penzionistih?

To je vse socialno-osrečevalno delo policajdemokratov.

Ker nečemo biti krivični, moramo omeniti tudi pozitivno, dasi ne preveč častno stran njihovega socialnega delovanja.

Z brezvestnimi valutnimi špekulacijami in nesramnim izvoznikarstvom so nam ustvarili draginjo, iz katere ne najde nihče izhoda. Podkupljeni od židovskih milijonov, so nam importirali na stotine židovskih pijavk in natepli na tisoče izstradanih nemških kolonistov, ki odjedajo domačim ljudem kruh.

Za ublažitev stanovanjske bede niso niti z mezincem mignili.

Da uničujejo zadruge malega človeka, je naravno in od verižnikov boljše ni pričakovati. Malo bolj čudno pa je, da ti patentirani zakupniki kulture uničujejo našo komaj pridobljeno univerzo, ker najvišji zastopniki znanosti nočejo plesati po melodijah nekulturnih verižnikov.

To je v kratkih besedah »socialno« delo policajdemokratičnih verižnikov osvetljeno z negativne in pozitivne strani!

Tedenske vesti.

Besni naskoki verižnikov. Koalicija dela, ki je iztrgala demokratom ljubljanski občinski svet, strašno bode demokrate v oči in psujejo in jo skušajo osmešiti pri vsakem njenem koraku. Najzlobnejše je v svoji nepoštenosti pri tem seveda zopet »Jutro«, ki pa je pri tem tako nerodno, da v isti številki postavlja samo sebe na laž. Med domačimi vestmi v svoji nedeljski številki namreč pod nalovom »Draginja« napada koalicijo, češ, da je ona kriva rastoče draginje na ljubljanskem trgu, in da ničesar ne stori proti nji, v šestih letih za »Draginjo« pa samo poroča, da je koalicija dela ustanovila občinsko sodišče za pobijanje draginje in odredila najenergičnejše postopanje proti navijalcem in verižnikom. Prvi mesec vlada NSSarjev torej ni prinesel velikega koraka navzdol, temveč sploh prvi korak k samoobrambi občine pred oderuhi, špekulanti in verižniki, ki jih štiti »Jutro«. NSS je vladi, v kateri imajo demokrati odločujočo moč na javnem shodu povedala, kje da leže vzroki današnje draginje in kako zboljšati nevdružne razmere, v odgovor je od državotvorcev prejela posmehovanje bednim in gladujočim narodnim plastem in mož, ki se trudijo vsaj z lokalno samoobrambo omiliti draginjo. Ljudstvo pa ima zasmehovanja dovolj in okoli »Jutra« bodo ostali končno le še oni, ki tja spadajo: špekulanti, navijalci in verižniki. Za draginjo dela »Jutro« odgovorno NSS. Stranka, ki sedi že mesece in mesece na vladi, ki ima v rokah državno go-

spodarstvo in odločen vpliv v naši zunanji in notranji politiki, ta stranka hucane NSS naprtiti svoje grehe. Radovedni smo, kdaj jo bo obdolžila krivde, da pada naša valuta v Curihu. Sodeč po dosedanji pisavi državotvornih listov, pač tudi do tega ne bo trajalo dolgo!

Našim restavraterjem, krčmarjem in kavarnarjem. V kratkem Vas posejijo odbornice »Kola jugosl. sester« s prošnjo, da prevzamejo v razprodajo svojih gostom srečke. Vi, ki ste bili vsikdar na mestu, kadar je šlo za rodoljubno in človekoljubno delo, pokažite tudi sedaj, da znate ceniti trud naših »Kolašic« in ugodite njih prošnji ter se potrudite čimprej razpečati srečke, kojih glavni dobitnik je 50.000 kron. Odbor »Kola jugosl. sester«.

Kolo jugosl. sester prosi za naslove revnih čitalnic v Sloveniji. — Seja izredna v četrtek ob 5. uri v društveni sobi.

ugoslovensko-Češkoslovaške Lige ustanovni občni zbor se je vršil v sredo, dne 9. t. m. ob 20. v mestni zbornici na magistratu. Na dnevnem redu so bile volitve odbora. Novo društvo si je nadelo nalogo gojiti bratske stike med češkoslovaškim in jugoslovenskim narodom tako na kulturnem kakor na gospodarskem polju ter skrbeti za čim najtesnejše zblizanje obeh bratskih narodov. Vse one, ki jim je slovanska vzajemnost ideal in ki se zavedajo velike važnosti kulturnega in političnega zblizanja in spoznavanja s Čehoslovaki in Jugosloveni vabimo, da se

udeležijo občnega zbora in vstopijo v kolo društvenikov. Nadejamo se, da ne bo nobenega narodno zavednega Slovenca, nobene rodoljubne Slovenke, ki bi ne pristopila tej velevažni organizaciji. Priglasitve sprejemajo uredništva listov. Dolžnost vseh naših somišljenikov je, da v najobilnejšem številu pristopajo Ligi in to tembolj, ker je naša stranka edina v Jugoslaviji, ki vzdržuje z bratskim češkim narodom trajne in najožje stike.

Zobotehnik, ki so tuji državljani bi morali po odredbi ministrstva za narodno zdravje pri nas izgubiti koncesije, toda Udruženje zobotehnikov je storilo korake, da se postopanje ustavi. Ako bi se odredba izvedla, bi v Ljubljani odpadla skoraj polovica zobotehnikov. Nerazumljiva je zaščita tujcev od strani naših zobotehnikov, ki si na ta način sami ustvarjajo konkurenco po tujih priseljencih in pomagajo na ta način poplavi naše države po nemških in židovskih kolonistih.

Mož ki je imel 283 zaročenk. Pariški listi so pisali, da je postal za vojskovođjo Foch-om najslavnejši mož neki Dezire Landri, ki stoji te dni pred sodnijo v Parizu. Ta proces je najbolj senzacionalen kar jih pomni francosko sodstvo. Landri, ki se je izdajal enkrat

za inženirja, drugič za konzula, tretjič za uradnika notranjega ministrstva, je imel v celem 283 zaročenk. Vsem je obljubljal in prisegal, da se bo poročil z njimi. Landri pa ni bil samo goljuf in zapeljivec, ampak tudi ubijalec. Izmed 283 žensk, ki je imel razmerje z njimi, se jih je priglasilo na sodnijo 273; 10 pa jih je izginilo. Kakor je sodnijska preiskava dognala, je Landri občeval s svojimi zaročenkami v neki vili izven Pariza, kjer je počenjal strašna grozodejstva. Tekom treh let je svoje zaročenke okradel za 55 tisoč frankov, poleg tega je ubil 10 žen in enega otroka. Da bi mu nihče ne prišel na sled, je mrličje sežigal. Toda naj je razbojnik še tako previden, roka pravice mu vendarle pride na sled. Sodnija je prišla stvari na sled s tem, da je pri preiskavi našla ostanke človeških kosti in neki beležnik, iz katerega je bila razvidna cela Landrijeva zgodovina zadnjih treh let. O vsaki zaročenki je vodil natančni seznam, kedaj se je seznanil z njo, za koliko jo je okradel, kdaj jo je ubil itd. Mož nastopa pred sodnijo humoriistično, kakor v komični igri. Kaj takega v Parizu ne pomnijo. Obsojen bo na smrt, dasi bi za taka strašna dejanja zaslužil še veliko hujšo kazen.

Proslava 15 letnice Simon Gregorčičeve smrti v Mestnem domu v Ljubljani.

Izobraževalno društvo »Bratstvo« je priredilo v torek 15. t. m. v proslavo 15 letnice Simon Gregorčičeve smrti predavanje z recitacijami njegovih biserov. Proslave se je udeležilo precej občinstva, ki je pazno sledilo vsemu, kar mu je »Bratstvo« na večer nudilo. Otvoril je proslavo z vznesenimi besedami v imenu »Bratstva« tov. Vlado Kravos. Program večera pa je otvorila deklamacija »Kesanje«, ki jo je izredno dobro podala sestra Vida Juvanova. Recitala je poleg tega tudi ljubko pesnitev »Ob zibki«. Nato je sledila lirično-otožna pesnitev »Rabeljsko jezero«, katero je podala s. Minka Klepčeva. Sestra Pavšičeva je recitala biser Simona Gregorčiča »Soči«.

Zaključil je recitacije tov. Slavoj Rebec z »Naš čolnič otmimo« in »Velikonočno«.

Recitacijam je sledilo predavanje tov. Zorko Fakina, ki nas je v resnici iznenadilo. V lepem temeljitem in obširnem govoru je očrtal predavatelj popolno sliko pesnikovega življenja, njega pomen za naš narod, njegove življenske boje in njegovo zadnjo pot. H koncu je predavatelj recital globoko, pomembno »Pepelnico«, katero je predavatelj podal v tonu, ki je v resnici fascinal vse poslušalce.

Tov. Kravos je potem zaključil lepo uspelo proslavo z lepimi besedami in pozval navzoče, da zakličejo spominu enega največjih naših liričnih genijev »Slava«, čemur so se navzoči radi odzvali. »Bratstvo« je s tem večerom pokazalo, da je našlo pravo pot, da zadosti svojemu cilju.

Državne naloge prihodnjih tednov.

Stremljenje za enotno narodno državo, ki je privedlo do uedinjenja vseh treh jugoslovanskih plemen v eno samo državo po krivdi strogo centralističnega, policijskega sistema današnje vlade ponehava. Prvo navdušenje se je porazgubilo, vlada pa je stalno ponavljajočimi se napakami storila vse, da ubije pri posameznikih, kot pri celih plasteh ljudstva ljubezen do skupne države in ni stori la ničesar, da bi ustvarila in poglobila državno zavest in državljanski ponos. Cele obširne jugoslovanske pokrajine niso zastopane v parlamentu in vlada dosedaj ni stori la prav nikakega koraka, da bi našla kako pot do sporazuma s temi zastopniki.

Naš parlament ni popoln. Z nasilno odredbo so iz njega izstisnili komunistične poslance in za njimi so prstovoljno odšli še drugi. Radič s svojimi backi pa sploh še ni prestopil praga beogradskega parlamenta in kot vse kaže, tega tudi v bodoče tako kmalu ni pripravljen storiti.

Naša država preživlja danes krizo, kot jo tekom svojega triletnega obstoja še ni doživela. Vse naše državno gospodarstvo je bolno na smrt. Spori o državni upravi so čimdalje večji in

ostrejši. Naša valuta je padla na nezasišano nizino. Sirokih plasti naroda se polašča čimdalje večje razburjenje, da naravnost obup, vsled vedno rastoče draginje, ki jo gospodarsko slabejši sloji nikakor več ne morejo prenašati. Potreba notranjepolitičnega sporazuma ni bila nikdar večja od danes, ker edino trezen sporazum med zastopniki vseh jugoslovanskih pokrajin nas lahko reši pred katastrofalnim gospodarskim in sledečim mu političnem polomu.

Zahtevamo vsled tega nujno, da vlada takoj pokliče na razgovor zastopnike opozicijskih strank ter skupno z njimi postavi temelje za sporazum in koncentracijsko vlado, ki bo edina kos izpeljati državni voz iz gospodarskega, političnega in moralnega blata, v katerega ga čimdalje globlje poriva nesrečni strankarsko-koruptni demokratično-radikalni režim. S pošteno revizijo vidovdanske ustave se bo končal boj za revizijo ustave, ki slabi našo državo na zunaj in znotraj in položil se bo tako resnično temelj za državni razvoj, brez katerega moramo prej ali slej obtičati v blatu. Naj se vlada zaveda teh svojih dolžnosti in jih v interesu države čimprej izpolni.

Zborovanje kmetov na Barju.

Preteklo soboto je priredila krajevna organizacija narodno-socialistične stranke zborovanje kmetov, ki se je vršilo v gostilni pri »Moharju« na Barju. Namen zborovanja je bil, zasli-

šati želje kmetov z ozirom na porazdelitev zemlje Kozlerjevega veleposestva. Občinski svetovalec tov. Zorko, ki je otvoril zborovanje, je povdarjal, da je sklicala narodno-socialistična stranka

shod radi tega, ker so to željo že na zadnjem shodu izrazili kmetje in sicer v to svrhu, da dobi vpogled v njihove razmere in da ji bo mogoče lažje uspešno braniti koristi malih kmetov, za katere se bo NSS v smislu svojega programa vedno najenergičneje zavzemala. Prestavil je nar. poslanca tov. Brandnerja, nakar je otvoril debato, v katero je poseglo večje število kmetov, ki so se v svojih izjavah razdvojili v dve skupini: Prva skupina je vstrajala na tem, da naj svet ostane tudi zanaprej tako, kakor je bil doslej v najemu, torej pri starem, dočim je druga skupina (majhni kmetje) odločno zahtevala, da se mora zemlja razdeliti na novo in sicer tako, da bodo pri tem upoštevani predvsem mali kmetje, katerim sedanja ped zemlje ne zadošča, da bi mogli preživljati svoje družine. Z ozirom na to, da vsled razumljivega nasprotstva, ki je zavladalo pri razpravi med omenjenima dvema skupinama z nasprotujočimi si interesi, je poslanec tov. Brandner izjavil, da bo nar. soc. stranka sklicala sestanek za vsako skupino posebej, da bo mogoča mirna razprava in da dobi popolnoma jasno sliko o resničnih potrebah Barjanov. Povdaril pa je, da bo NSS ščitila predvsem one, ki so njene pomoči najbolj potrebni. Nato je razpravljaj o agrarnem vprašanju v Bosni in Hercegovini in osvetlil politiko samostojnih

Igra buržoazije.

Buržoazija, to je velika gospoda, ki živi od dela drugih. V naši državi se zbira buržoazija v radikalni in demokratski stranki, ki sta sedaj skupaj na vladi. Programatične razlike med njima ni najti, ena je bolj reakcionarna (nazadnjaška) kot druga. Da se ti dve stranki doslej še ništa združili, temu so vzrok večinoma osebnosti. Radikalci, ki imajo za seboj lepo tradicijo (preteklost), bi neradi odstopili v skupni stranki važna mesta tudi demokratom, kateri pa bi ne prišli radi ob vpliv in veljavo. Tako pa se raje med seboj preklajajo na škodo naroda in države.

Najbolj zanimiva pa je igra buržoazije v vprašanju ministrstva socialne politike. O tem smo pisali že v zadnji številki. Toda, kakor se stvari razvijajo, dobivamo čimdalje bolj vtis, da bi buržoazija, ki na polju socialne politike ne more pokazati nobenega uspeha, rada zadovoljila varano delavstvo s tem, da mu dokaže, da je uspela v veliki borbi na ta način, da se ministristvo za socialno politiko ne bo ukinilo, kakor se je nameravalo. Ker buržoazija, ki je sedaj na vladi, delavstvu noče pomagati in ker obstoji še vedno nevarnost, da znaten del gre na levo, je vrgla v svet vprašanje ukinjenja ministrstva socialne politike. Ona misli,

ki bi se nikdar ne smeli vsesti z velikimi grajščaki k eni mizi. Ko je tov. Brandner kritiziral slabo gospodarstvo v naši državi in primerjal vrednost naše krone z italijansko liro, dasi je Italija v pogledu bogastva beračica napram Jugoslaviji, je neka ženska napravila medklie: »V Avstriji bi bilo boljše!« Na ta medklie je poslanec Brandner odgovoril sledeče: »Če kdo misli, da bi bilo v Avstriji boljše, tega opozarjam na to, da Avstrija še vedno eksistira tako, da je mogoče vsak čas okusiti avstrijske dobrote. Idite v Gradec ali Celovec in videli bode, kake dobrote uživata tamkaj. Če je jugoslovanska krona 14 krat manj vredna od italijanske lire, pa je nemško avstrijska krona 22 krat manj vredna od naše krone! Avstrija ima toliko dolga, da bo nastopil vsak trenutek bankerot. Zato vlagajo avstrijski denar v naše denarne zavode, ker nimajo nobenega zupanja do svoje države, ki stoji na robu propada. Kogar srce vleče v Avstrijo, da z njo skup propade, ta si ta špas lahko vsak čas privoščiti. Mi smo vneti za Jugoslavijo; ako pa kritiziramo slabo gospodarstvo njenih ministrov, delamo to radi tega, ker hočemo, da bi bila srečnejša in bogatejša, za kar ima vse predpogoje.« Brandnerjev govor so splošno odobraval, na kar je tovariš Zorko, zahvaljujoče se za lepo udeležbo, zaključil zborovanje.

da se bo zadovoljilo delavstvo že s tem uspehom, da se to ministristvo ne ukine, in da mu družega ne bo treba dati.

In res. Socialni demokrati so ubogali buržoazijo ter so na njen namig sklicali v Ljubljani protestni shod, ki pa je bil sila slabo obiskan. Če se groznja buržoazije, da se ministristvo socialne politike ukine, ne izpolni, bodo naravno smatrali socialni demokrati svoj shod v Mestnem domu za velik uspeh.

Tako meče buržoazija delavstvu pesek v oči. S šibo zagrozi in jo zopet umakne. In to naj bi zadoščalo?!

Mi pa pravimo, da nam nikakor ne zadošča, da se ministristvo socialne politike ne ukine, ampak zahtevamo poleg tega, da to ministristvo tudi dela, da bo delavstvo imelo koristi od njega.

Nekoč so utemeljevali demokrati (liberalci) potrebo ministrstva socialne politike s tem, da so naglašali, da bi naše ujedinjenje ne bilo niti odkritosrčno niti napredno, ako bi s političnim ujedinjenjem ostala nerešena socialna vprašanja, ako bi politično osvobodjeni bratje čutili i nadalje breme socialnega robstva.

To so lepe besede, samo da jih doslej v dejanju nismo čutili. V tem oziru se bo moralo veliko izpremeniti.

Ptuj v internacionalnih rokah.

Ob volitvi ptujskega župana so nam demokrati hudo očitali, da smo s tem, da so naši občinski svetovalci oddali prazne glasovnice, zakrivili, da je prišel Ptuj v roke internacionalne

stranke. Mi smo jim takrat odgovarjali, da bi bila za nas v narodnem oziru težka izbira, ker so tudi demokrati v Ptuj vedno podpirali nemškutarijo, pač pa bi bila njihova dolžnost, da iz-

volijo narodnega socialista, s čimur bi bilo dano zadoščenje na eni strani narodnjakom, na drugi pa tudi socialistom.

Danes pa hočemo dokazati, da bodo v bodoče demokrati iz strankarskih ozirrov prepustili internacionalni absolutno oblast ne samo v Ptuj, ampak tudi v Mariboru. Po novem volilnem redu v Slovenijo, ki je bil pretekli teden sprejet v zakonodajnem odboru po prizadevanju slovenskih demokratov, dobi v občini avtonomnih mest absolutno oblast relativno najmočnejša stranka. To se pravi, ona stranka, ki dobi največ glasov (v Mariboru in Ptuj socialno-demokratska), dobi polovico občinskih mandatov minus enega in je pri preostankih ravno tako upoštevana kakor ostale, tako da ima v svojih rokah absolutno moč v občini. Če bo pri

prihodnjih volitvah isti izid, kakor pri zadnjih, bodo absolutni gospodarji Maribora in Ptuja socialni demokrati. Danes soc. demokrati niso absolutni gospodarji ne v Mariboru in ne v Ptuj, čeprav imajo v obeh mestih župana, to pa zategadelj, ker sta njihova župana odvisna od drugih strank. Po novem volilnem redu pa bode absolutna gospodarja, ker so tako hoteli demokrati samo zato, da rešijo Ljubljano, ker so v Ljubljani oni relativno najmočnejša stranka. Torej iz strankarskih ozirrov žrtvujejo demokrati naša obmejna mesta!

Ko bi mi narodni socialisti zahtevali takšen volilni red, kako bi planili po nas! Toda oni so patentirani narodnjaki in državotvorci, in ker nihče ne dvomi o njihovem domoljublju, delajo kar hočejo.

Pomenki.

Policaidemokratom v spomin!

Kdo je podpisal pred leti pakt z ljubljanskimi Nemci? — — —

Kdo je padel po prevratu klerikalcem krog vratu in sedel skupaj z njimi k isti mizi v koalicijski vladi? — — —

Kdo je bilo prosil pred volitvami v konstituanto in pred občinskimi volitvami klerikalne pomoči?.... Kdo ponuja sedaj klerikalcem ministrski portfelj v liberalno-radikalni koalicijski vladi?....

Ali niso to morda policaj-demokrati?

Kontrola:

Verižniki in lenuhi so se odločili, da bodo kontrolirali delo, za katero so sami preneumni.

Lojalnost

zahtevajo zase ljudje umazanih instinktov in podlih manir.

Hvala lepa!

»Pondeljek« konstatira, da so narodni socialisti po veliki večini odločno naprednega mišljenja. Res je; in baš zato se ogibljejo nazadnjaških verižnikov!

Nekaj za verižnike.

Verižništvo je zločin nad narodom in državo; — verižnik je veleizdajalec; — veleizdajalec spada na vislice!

Strokovni pregled.

110.000 brezposelnih.

Vesti iz Londona javljajo, da je naraslo število brezposelnih v zadnjem tednu na 110.000 ljudi. Neverjetno toda žal resnično. Ubogo ljudstvo, ki je sedaj ob taki hudi bližajoči se zimi, brez vsakega posla.

Kako pa je pri nas z brezposelnostjo. V Ljubljani imamo tudi precejšnje število brezposelnih, toda, če

Da se izognejo vislicam, so ušli verižniški veleizdajalci med policaj-demokrate.

Nepopolna mobilizacija:

Ko je vlada razglasila pred dnevi mobilizacijo, je pozabila razglasiti preki sod in postaviti vislice za verižnike.

Ali pa se je morda zbala, da bo visela cela JDS in vzbujala lepe spomine na odiranje izmozganih rojakov pod avstrijsko zaščito?

Veliko delo

so izvršili policajdemokrati na polju socialne zakonodaje. Pokvarili so nekaj točk plesnjivega avstrijskega socialno-zavarovalnega kodeksa.

Koza in volk:

Državni cestarji prosijo pomoči pri policajdemokrati!

Rapallo:

»Balkanska svinja« je priložila junaku od Caporetto par kreptkih zausnic. Polentar je zajavkal: »o mama mia!«

Kazenska ekspedicija:

Laški požigalci so napovedali nepovabljeni obisk Ljubljane. Nujno priporočamo vojni upravi, da nemudoma naroči v tovarni usnja par stotin pasjih bičev!

To in ono.

(Iz zapiskov znamenitih oseb.)

Pridnost:

Pridnega človeka bog zmerom vidi.

Delo:

Delo je mati velikih misli.

Diplomat:

Ali še niste čuli, da prebrisan diplomat zahteva vse, da si zagotovi polovico?

Davki in napredek:

Davki prihajajo od zgoraj — napredek od spodaj.

Strah in volja:

Strah je obratna stran vsake volje.

Resnica in zmota:

Veliki duhovi so, ki nam prinašajo veliko resnico in velike zmote. — Le preočito je, da jih je malo, ki

gradijo na njihovih resnicah, temveč pa na njihovih zmotah.

Zakon:

Kaj je zakon? Pajčevina! muha se v njej vjame, brenclj jo raztrga. Postava ni pisana za gospode.

Zmožnost in neumnost:

Bolje, da si pustim graditi hišo po nadarjenem krojaču nego po neumnem arhitektu.

Nesposobni strokovnjaki:

Našo deželo pustošijo strokovnjaki. Strokovnjak je, kdor se je učil česar ne razume.

Kratka slava:

Kometi ne svetijo nikdar dolgo na nebu.

Do cilja:

Kar je spoznala tvoja roka kot pravo, izvrši brezobzirno!

Vera in politika:

Moderni Rim je postal torišče lenobe in beračije, ker meša politiko in vero.

Usodi se ne izogneš:

Kdor je rojen za vislice ne bo nikdar utonil.

Plovba — moč in ugled države:

Ali ne razumete, da je plovba države izraz njene moči in volje? Plovba donša denar; donša pa tudi moralnih pridobitev: pogum, ponos in veselje do podjetnosti. Pogum, ponos, podjetnost pa krožijo po deželi, dokler ne nastane iz njih zopet denar.

Brodovje nas povzdiguje v svetu:

Na ladijah vsake države se opaža, ali je to malodušna ali pa ponosna in visoko stremeča država.

Mož:

Cel mož zre naprej.

Skodoželjnost:

So ljudje, ki se počutijo dobro, če zamorejo sporočiti bližnjemu* neprijetno vest.

Politična šola:

Politike naj se uče vladarji pri ženskah.

Stanovska zavest:

Tajna vez obstoja med duhovniki ene in iste vere: sovražijo se med seboj; vedno pa ščitijo drug drugega.

Temne sile:

Krokarjev, vran in črnih ptičev ne najdeš na dostopnih svetlih krajih.

Potrpljenje in kazen:

Sodnik, ki je skazoval največje potrpljenje, kaznuje najhujše.

klic delavca-tovariša po delavski zbornici. Tudi meni se jako čudno zdi, zakaj neki se stvar delavske zbornice tako dolgo maha, kdo ima tu svoje prste vmes? Mar ja ne mislijo gospodje policaj-demokrati tudi tu uganjati politiko in nam odvzeti kar nam je najdražje? Ali morda mislijo tudi tu priceti politiko in nam postaviti v delavsko zbornico cel aparat policaj-demokratskega »činovništva« in delavskih zastopnikov?

Svarimo vsakogar na take poizkuse. Zahtevamo pa najodločneje, da se nam čimprej da delavska zbornica.

Z Jesenic.

Podružnica Narodno socialne zveze sklicuje za nedeljo, dne 20. novembra t. l. ob 10. uri dopoldne izvanredni občni zbor. Vabimo vse člane in somišljenike na občni zbor, ker nas ta dan obišče kak član osrednjega vodstva, ki nam bo tudi poročal.

Dobrava pri Bledu.

V soboto, dne 19. nov. ob 4. uri popoldne se vrši ustanovni občni zbor Narodno socialne zveze v restavraciji »Stol«. Tovariši! Prihitite polnoštevilno na naš občni zbor in pripeljite prijatelje seboj.

Iz Litije.

Občni zbor podružnice Narodno socialne zveze v Litiji se je vršil v pondeljek, dne 14. nov. v prostorih Delavske jedilnice. Zboru, kateri je bil

polnoštevilno obiskan, je predsedoval neumorni podružnični predsednik tov. Prebil. Po poročilu predsedstva je podal besedo tov. Adlerju, ki je podal tajniško in blagajniško poročilo. Osrednje vodstvo NSZ je zastopal tajnik tov. Kravos, ki je podal izčrpno in telitno poročilo o delovanju NSZ in o delavskih prilikah. Za izvajanja je žel tov. Kravos burno priznanje. Po vseh poročilih se je izvolil sledeči novi odbor: Predsednik tov. Prebil, tajnica tov. Turnwald; blagajnik tov. Zupančič; odborniki: tovarišice Zajc, Jošt, Mandelj in tovariši Boštjančič, Muzga, Adler, Janežič in Habič.

Tov. predsednik se je v imenu novega odbora zahvalil za izvolitev in obljubil tudi bodoče posvetiti vso pažnjo delavstvu.

Tov. Kravos je čestital novemu odboru in ga pozival k delu. Pozival pa je tudi celokupno delavstvo, naj bo neizprosno v boju za lastne ideale in naj se krepko razvija v močnih organizacijah. Tov. Prebil je nato zaključil nadvse lepo uspeli občni zbor.

Ob tej priliki želimo novemu odboru mnogo sreče v bodočem delovanju. Kličemo pa tudi mi z besedami tov. Kravosa: Tovariši! Naprej! Bodi neizprosni v boju zoper kapitalizem, v boju za dosego Vaših idealov. Združite se v močne vrste in močno združeni stopajte v boj. Ostanite zvesti pristaši NSZ in razvijajte svojo organizacijo čim več in čim lepše.

Iz stranke.

Strankini prispevki.

Krajevne organizacije opozarjamo na opozorilo načelstva NSS v 43. števil. »Nove Prave« pod istim napisom. Pričakujemo od krajevnih organizacij, da bodo v polni meri in čimpreje storile svojo dolžnost napram centrali v Ljubljani. Dobrobit delavnega ljudstva, naš boj za dosego socialne pravičnosti, razširjenje narodno-socialističnega programa, poglobitev in razpreditev naših idej med vse sloje našega delavnega ljudstva, utrditev obstoječih in novo se snujočih krajevnih organizacij zahtevajo od vseh tovarišev in somišljenikov poleg moralne tudi močne materialne opore. Dasi v primeri z ostalimi strankami neenaki glede materialnih sredstev, napredujemo na vsej črti, ker sta naš program in cilj ona gonilna sila, ki nam daje razmah kljub intrigam in lažem naših političnih nasprotnikov. Naš boj je pravičen in pravica je še vedno nadkrilila nepravico. Od krajevnih organizacij ter v njih organiziranih tovarišev in tovarišic je v veliki meri odvisno, da s tem višjim poletom bojujemo naš pravični boj in ga čimpreje zmagonosno dobojujemo. Zato je potrebno, da vsaka krajevna organizacija svoje delovanje čim bolj poživlji, pridobiva novih članov, prireja razne sestanke, družabne prireditve, predavanja itd. Centrala vam bo pa pomogla dati tem večji impuls v obliki shodov, predavanj in podobno, čim bolj jo bode gmotno podprli.

Politični klub nar. soc. stranke

je imel v četrtek 10. t. m. lepo uspeli debatni večer. Večerni je prisostvovalo

lepo število klubovih članov, ki so kaj pridno posegali v debate. Opažati je bilo res veliko zanimanje za take debatne večere in želeli jih je pogostoma.

Na debatnem večeru se je sklenilo, da se vrši v petek 18. novembra ob 8. uri zvečer zopet debatni večer. Kraj sestanka bo članom sporočen v vabilih. Želeli je, da pristopa čimveč agilnih članov v naš političen klub.

Politični klub NSS v Mariboru.

Vsem odbornikom in zaupnikom NSS in NSZ se naznanja, da se vrše klubove seje vsak torek ob 8. uri zvečer v klubovi sobi »Narodnega doma«, seje odbornikov in zaupnikov pa vsak petek ob pol 8 uri zvečer v društvenih prostorih. Ker smo pričeli z reorganizacijo, pozivljamo vse gg. odbornike in zaupnike, da se točno in redno udeležujejo sej.

Iz Litije.

Narodno-socialistična stranka za Litijo, Grašec in Smartno je imela v nedeljo, 13. t. m. širšo odborovo sejo na kateri je poročal centralni tajnik tovariš Kravos iz Ljubljane. Seje se je udeležil celokupni odbor in strankini zaupniki. Splošno je bilo opažati jako veliko zanimanje za narodno-socialistično gibanje. Poročilo tov. Kravosa so sledili vsi odborniki zelo pazno in so ga z odobravanjem vzeli na znanje. Želeli bi bilo, da prične odbor v smislu poročila čimpreje z intenzivnim delom. Naj nas nikakor ne straši veliki trud in ovire — zložno in krepko bomo preko vsega dosegli svoj cilj. Na delo!

Književnost in umetnost.

Božične razglednice. Za Božič nam je poklonila Zvezna tiskarna in knjigarna v Ljubljani serijo božičnih razglednic, ki prekašajo glede umetniške vsebine in tiskarske ličnosti vse, kar nam je žalibog doslej na tem polju naše slovensko založništvo nudilo. Originale je izvršil s finim umetniškim okusom naš znani umetnik profesor Saša Santelj, ki je spretno združil priljubljene narodne motive z moderno umetniško tehniko. Teško je dati prednost eni ali drugi sliki, ki se po ljubkosti motiva in globini simbola medsebojno prekašajo. Otrk in odrasel bo imel z malo umetnino trajne vrednosti svoje veselje in jo bo prav rad uvrstil v svojo zbirko umetniških razglednic. Založništvo moramo biti hvaležni za lep božični dar in izražamo le željo, da se seznanj s tem krasnim izdelkom naše domače umetnosti in podjetnosti tudi najširokša masa. Posegajte pridno po teh božičnicah in zahtevajte jih po vseh prodajalnih in trafikah. Serija obsega 6 komadov in stane le D 2:50. Naroča se pa v poljubnih množinah tudi lahko naravnost pri »Zvezni tiskarni in knjigarni« v Ljubljani, Wolfova ulica št. 1.

Prispevajte za „Tiskovni sklad“!

Priroda. Uredništvo je prejelo na ogled poljudnoznanstveno revijo »Priroda«, ki jo izdaje Hrvatsko prirodoslovno društvo v Zagrebu. »Priroda« v zvezi z ostalimi književnimi publikacijami omenjenega društva spominja v mnogih ozirih na publikacije nemškega podjetja »Kosmos«, ki jih pa v mnogoterih točkah celo nadkriljuje. Poleg obilnih poljudnih in podučnih tudi navadnemu Slovincu lahko umljivih članov, obsega zvezek tudi krajše informativne sestavke, paberke, razgovore itd. Vsak zvezek krasi tudi obilica lepih in podučnih slik. List in književne publikacije je priporočati zlasti učiteljsstvu, šolskim knjižnicam, dijakom in predavateljem za ljudska predavanja in ljudsko vseučilišče. Priporočamo list »Priroda« in ostale publikacije Hrvatskega prirodoslovnega društva najtopleje. Najboljše pa je, da pristopijo naši Slovinci k člani k omenjenemu društvu. Proti članarini letnih 60 K prejemo »Priroda« in vse ostale publikacije 25% ceneje. Za dijake stane »Priroda« letno 32 kron. Segajte pridno po navedenih publikacijah v — lastno korist!

Dopisi.

Krajevna organizacija Narodno-socialistične stranke v Laškem

je sklenila pridružiti se želji obrtniškega društva za laški okraj, ki je na svojem dobro obiskanem zborovanju dne 30. oktobra 1921 v Laškem sklenilo, predlagati vsem merodajnim krogom željo obrtništvu in trgovstvu, naj se pri kreiranju okrožja na vsak način ukrene tako, da pripada laški okraj mariborskemu okrožju.

Mi se pridružujemo tej želji in želimo, da bi se laščanom po možnosti ugodilo.

Dober začetek.

V zadnji številki »Nove Prave« smo poročali o boju, ki so ga započeli rdeči sodrugi proti narodno zavednim delavcem, ki so prestopili k Narodno-socialni zvezi. Radi tega se je vršil pretečeno soboto sestanek »rdečih sodrugov« v gostilni Petan v Šiški. Sestanka so se udeležili tudi člani vodstva NSZ, ki so povedali »internacionalcem« marsikako bridko resnico. Avstrijski nemčur »sodrug« Štern jo je kar pobrisal iz dvorane in s tem pokazal junaštvo v boju za »internacionalno«.

Soc. demokrati so obljubili pustiti slehernemu delavcu popolno svobodo izbiranje v pogledu strokovnih organizacij, kar so se vse udeleženci z veseljem pozdravili.

Mi smo opetovano poudarjali, da ne želimo nobenemu nič žalega, toda kdor v nas dira — ta se boj. V boju za svoje pravice, v boju za svojo svobodo smo neizprosni in neupogljivi. Svarimo, in to resno svarimo vsakogar, ki bi bil hotel s terorjem pridobivati članstvo, da to opusti. Časi za to so prešli. Delavec je danes svoboden in svobodno naj voli in se organizira. Tovariše, ki so pristopili v vrste NSZ, toplo pozdravljamo kot svoje in jim zagotavljamo celokupne podpore v njihovem boju — za pravico. Naprej!

Tržaškimi in italijanskimi gospodom fašistom.

Ker vam je Vaš general, slavni Mussolino obljubil pohod v Ljubljano, bi vam svetovali, da zaenkrat opustite svojo »lepo« namero. Ljubljana danes še ni dostojna Vašega prihoda. Priporočamo vam pa, da pridete ob priliki Sokolskega zleta, da vidite našo moč — naše junake! Priporočljivo bi bilo, da se pred prihodom dobro pripravite; namažite si dobro podplate, zapomnite pa si dobro pot in preštejte svoje »grešne« kosti. Živelci junaki slavnega »Caporetta«!

Neumestno!

Neumestno se nam zdi, da se ob priliki tako žalne obletnice drznejo gotovi »fašistovski« elementi izzivati naše ljubljansko občinstvo z glasnim italijanskim govorjenjem. Pa tudi »signore«, ki so prišle basati svoje malhe v našo zemljo, se predaleč spozabljajo. Mi smo opetovano svarili, toda enkrat bomo — udarili! Kje so kompetentni faktorji? Naj napravijo red ali pa ga napravimo sami. V naši tugi najmanj želimo tujčevega izzivanja. Ven s tujci, ki ne spoštujejo našega naroda!

Zagorje ob Savi.

V soboto 12. t. m. smo spremili k večnemu počitku tov. Ivana Žerko, ki se je 9. t. m. ponesrečil pri znaženju male lokomotive in drugi dan v ljubljanski bolnici podlegel težkim opeklina. Pogreb je bil nad vse veličasten. NSZ je z velikimi žrtvami dosegla, da se je izpolnila goreča želja nesrečne rodbine, da se je truplo pokojnika prepeljalo iz Ljubljane v Zagorje. Za pokojnika, ki je bil zvest član NSZ žaluje vdova s 4 nepreskrbljenimi otročiči. Nesrečni rodbini naše iskreno sožalje.

Pri tej priliki si ne morem kaj, da tudi jaz ne omenim zagorskih cest, ki so res strašno zanemarjene tako, da je moral sprevod s kolodvora iti po progi ozkotirne železnice, ker je na cesti, brez pretiravanja, blata do kolen. Hudo-mušneži trdijo, da so občinski možje sicer veliki talenti pri arovizaciji, da pa nimajo smisla za vzdrževanje cest. Ker pa se za enkrat ne predvidi potrebnosti takih talentov, bi jih prav

resno prosili, da bi čim preje napravili mesto drugim ljudem, ki bi se pobrigali tudi za ceste.

Trbovlje.

Naša podružnica NSZ je priredila v nedeljo 13. t. m. v dvorani Forte shod, ki je prav lepo uspel. Poročal je predsednik NSZ tov. Juvan, ki je v dolgem temeljitem govoru orisal naš politični položaj in posebno povdarjal pomen strokovnih organizacij in dolžnost teh organizacij, da v vseh strokovnih vprašanjih nastopajo čim najbolj solidarno, če že ni mogoče, da se utvari enotna strokovna organizacija, po angleškem vzorcu, kjer bi bili lahko včlanjeni pristaši vseh političnih strank. Delavstvo je z zanimanjem sledilo izvajanjem govornika in na obrazih se je videlo, kako vse z muko išče izhoda iz tega strašnega mrtvila, ki vlada danes v proletarskih vrstah. Vsakdo ve, da je edini izhod v tem, da se delavstvo organizira; in vendar je še danes velikanska večina tistih, ki so v tem prepričani, neorganiziranih. Zraven pa so še ljudje, ki imajo menda nekako manijo, da morajo pri vsaki ugodni ali neugodni priliki uganjati demagogijo. Veste, gospodje, vaše fraze so tako stare in obrabljene, da smo prav iz dna srca prepričani, da z njimi niti enega delavca ne boste prepričali, da je vaša organizacija »edino-zveličavna«, kar bi vi tako strašno radi! Vam pa, proletarci, samo eno: Verjemite svojemu zdravemu instinktu, ne pa raznim Krušičem; organizirajte se in učite se, kontrolirati delo svojih organizacij, da vam ne bodo ljudje, ki bi morali služiti vam, zrastle čez glavo, kot se je zgodilo do sedaj skoro vedno!

Hrastnik.

V nedeljo 13. t. m. je priredila tukajšnja podružnica NSZ shod v gostilni Logar, ki je bil dokaj dobro obiskan. Tov. Juvan iz Ljubljane je za svoja temeljita, res objektivna izvajanja žel splošno odobravanje. Tovariši, vzdramimo se! Težki časi nas čakajo; podvojimo, potrojimo naše delo, da bomo kos naši veliki nalogi, da rešimo delavstvo grožčnega resnega pomanjkanja. V času, ko draginja tako rapidno raste, ko delavska plača komaj, komaj zadostuje še za pičlo hrano, pa Trboveljska premogokopna družba, mesto, da bi zvišala prejemke delavstvu, še grozi, da bo odpuštila 1500 delavcev, ker baje obratuje z izgubo. Dasi smo celo pripravljene verjeti, da je to res, posebno še, če je vse res, kar se govori o menda ne ravno preveč dobrem gospodarstvu pri tej družbi, se ne bomo prav nič čudili, če je to res, vendar pa si usojamo staviti prav ponižno vprašanje: Ali so gospodje kapitalisti, ki jih ni prav nič sram, za svoj »ogromni« trud, ki ga imajo s tem, da strižejo kupone, vleči celo nad 100% dividende (slučaj sladkorna tvornica nekje na Hrvaškem), res tako trdno prepričani, da morajo težke posledice vsake gospodarske krize pasti v prvi vrsti pravzaprav edino le na plače delovnega ljudstva, da si mora to delovno ljudstvo še od tistega pičlega koščka kruha, ki ga ima, utrgavati, da se bodo mogli gospodje sredi svojega brezdelja valjati v obilju in zločinskem razkošju? Mi vemo, da so prepričani o tem. Zato pa, delavci, delavke! Če hočete, da se boste kdaj osvobodili, če hočete, da postanemo vsi ljudje enkrat bratje, če nočete ostati večni Roboti, organizirajte se, izobražujte se. Izobrazba in organizacija sta tisti dve veslesili, ki bosta privedli delavstvo brez škodljivega nasilja do njegovih pravic.

Dol pri Hrastniku.

V nedeljo se je tu vršil javen shod narodno-socialistične stranke, ki je za tukajšnje razmere sijajno uspel. Shod je otvoril tov. Logar ter po kratkem uvodnem govoru oddal besedo odvet. kandidatu tov. Dobovišku iz Celja. Le-ta nam je nato v zanimivem, nad poldrugo uro trajajočem govoru, z njim lastno preciznostjo naslikal današnje obupno stanje delovnega ljudstva ter nam tudi stvarno dokazal, kje tičijo krivci, kje iskati vzrokov te neznozne draginje, ki ogroža existenco delavca, kakor tudi malega obrtnika in malega kmeta. Pokazal je tudi pot, po kateri

bi se dalo priti v okom, če bi naša vlada imela zmisel in dobro voljo za to. Splošno odobravanje pri poslušalcih — ne glede na stranko — naj bo govorniku v dokaz, da je njegovo zrno padlo na rodovitna tla, da bo njegov trud rodil tudi sadove. Naša želja pa je, da se priredi še več takih shodov, ki niso le zanimivi, temveč tudi poučni.

Ptuj.

Na kak način je javni nameščenec v Ptuj suspendiran. Je to višek samopašnosti, ki si jo dovoljuje naš dični dr. Pirkmaier. Dne 5. t. m. se je slavila v gostilni Zupančič odhodnica nekega ptujskega JDS-aria. Ob pol 24. uri se »priziba« iz gostilne dr. Pirkmaier v spremstvu ptujskega gerenta. Ker jim ni bilo še dovolj »krokanja« je pozval dr. P. slučajno pred gostilno se nahajajočega stražnika in mu zaukazal, naj se v njegovem imenu podaljša v kavarni »Evropa« zaključna ura do pol 1. Ta stražnik, ki je ob 24. uri končal svojo službo, ga je vprašal v vljudnem tonu, kakor se pred tako velikim gospodom spodobi, če je kaj izvanrednega, ker mora to javiti svojemu predpostavljenu ob predaji službe. Zaključno uro mora namreč dovoliti le pristojna oblast v Ljubljani, ne pa okoli polnoči slučajno za »lumpanje« razpoloženi dr. P. To nedolžno vprašanje je našega vodjo tako razburilo, da je šel takoj na

stražnico in tam ob polnoči »suspendiral« tega stražnika in zaukazal uvedbo disciplinar. preiskave. Kaj se je le ta pregrešil, nam ni mogoče si misliti. Morda je krivo edino to, da ta vestni stražnik ni pristaš demokratov? V osvetljenje dr. Pirkmajerjevega paševanja naj bodi omenjeno še samo to, da ima dr. P. policijske organe jako »rad«. — Pred kratkim so bili predstavljeni brez vsakega povoda kar trije stražniki, ker slučajno niso trobili v JDSarski rog. Eden ga je celo prosil, naj ga pusti na sedanjem mestu, ker ima kot begunec izposojeno pohištvo in povrh tega še bolno ženo. Toda ta okrutnej ni prosečega niti pogledal, temveč mu obrnil hrbet in ga odslovil. Čudno je to, da je ta gospod še na svojem mestu in da ga pokrajinska vlada na vse pritožbe, ki so proti njemu še do danes ni suspendirala. — Drugi uradniki so za najmanjši prestopak takoj suspendirani, a on vključ temu, da ima toliko stvari na svoji vesti, ne. Najbrž je on državljani druge vrste, kakor so tudi po ptujski metodi vsi akademsko izobraženi. Za te namreč ne veljajo policijski predpisi. Javna tajnost je že, da se te vrste ljudi, če po noči v »Bakovem« stanju rogovilijo, ne sme aretirati. Če se kak stražnik drzne samo na kaj takega misliti, je še tisto minuto — magari bilo to ob polnoči — suspendiran in premeščen.

Gospodarstvo.

Cene raznim pridelkom v Celju. Novo letošnje vino se v Celju prodaja od 28 do 36 kron liter. Pa bilo bi še, da bi bilo vino isto, kot je priteklo izpod prese. Nekateri gostilničarji pa izoborno kapljico popolnoma skvarijo in brozgo potem prodajajo za drag denar. — Za mleko zahtevajo kmetje na celjskem trgu že od 10 do 12 kron za liter. — Jajca stanejo komad 8 do 9 kron. — Tudi moka raznih vrst je poskočila znatno v cenah. Najfinejša pšenična moka že stane skoro 20 K kg. Da je moka v cenah tako poskočila je pripisovati mnogo temu, da je prebivalstvo zadnje dni napravilo run na trgovine, da se z isto preskrbi pravočasno. Vojaški vpoklici so ljudi skoro popolnoma zbegali, trgovci so priliko izrabili ter navili cene raznim živilom do skoro nedopustne meje.

Maksimalne cene v Mariboru. Občinsko sodišče za pobijanje draginje razglasa sledeče maksimalne cene: goveje meso sprednji del od 16 do 24 K (po treh kategorijah), telečje meso, sprednji del 18 K, zadnji del 20 K, svinjsko meso 32 K, slanina 52—60 kron (po debelosti), prekajena sianina 66 K, prekajeno svinjsko meso 46—52 kron, mleko 8 K za liter, krompir 4 K za kg, čebula 10 K, beli kruh 16 K, črni 13 K za kg.

Dvojna mera. Pred kratkim je bila trošarina na sodavico popolnoma uki-

njena. Naši gostilničarji so vzeli to molče na znanje, ravno tako tudi občinstvo, ki mirno plačuje zvišane cene za sodavico, dasi ni več trošarine. Nasprotno pa se je zvišala trošarina na vino od 32 vin. na 1.70 K. Tukaj pa gostilničarji niso molčali, temveč so zvišali cene vinu za 4 odnosno 8 kron, čeprav je bil dejanski povešek na trošarini samo 1.08 K. Pri vsem tem je ganljiva zlasti solidarnost pri podražanju vina naših mestnih in podeželskih gostilničarjev.

Neutemeljene cene vina po gostilnah. Novo vino, pravzaprav še mošt se toči po vseh ljubljanskih in okoliških gostilnah povprečno po 36 K, boljše pa tudi po 40 K, dasi se dobi po Štajerskem mošt po 18 do 24 K, le za izredno dobro, sortirano blago se zahteva več. Gostilničarji se izgovarjajo na povišanje trošarine, a ta je zvišana le od 32 vin. na 1.70 K pri litru, torej bi se prodajna cena smela zvišati največ za 2 K, dejansko pa se je zvišala od 4—8 K pri litru.

Na Nemškem se pridno dela. Število brezposelnih na Nemškem je padlo v septembru t. l. z 233.000 na 183 tisoč. Nemška vlada je odklonila predlog saške vlade, da bi se na 9. dan meseca listopada, spominski dan revolucije ne delalo v državnih podjetjih.

Za kratek čas.

Filozofija osemnajstletne zrele gospodične:

To pa že povem: en bogat starec v rokah mi je ljubši, kakor deset oficirjev ali doktorjev na strehi.

Gospodična Ema popisuje zbranim prijateljicam lastnosti svojega ženina in opazuje z veseljem, s kako zavistjo jo poslušajo prijateljice. Med temi je tudi pisateljica gospodična Olga. Obrnivši se k njej reče nevesta:

— Da, in še to dobro lastnost ima moj ženin, da takozvanih duhovitih žensk ne more trpeti.

— To sem si koj mislila, ko sem slišala, da se je s teboj zaročil, je hladnokrvno odgovorila pisateljica Olga.

Dražestna gospodična Vida leži v koketno prirejani postelji bolna. Zdravnik jo je vestno preiskal in spoznavši, da ji nič ni, se je polglasno zasmel.

— Kaj se pa smejete, gospod doktor, se je razhudila Vida, če bi vi tu ležali —

— O, prosim, prav rad — kar k zidu se primaknite.

Zdravnik: Ljubi gospod — vi ste nevrastenik in diabetik.

Bolnik: Ljubi gospod doktor, jaz sem vas poklical, da bi me zdravili in ne da bi me zmerjali.

— Po mojih mislih mora biti grozno, če operna pevka zapazi, da je izgubila glas.

— Še groznejše pa je, če tega ne zapazi.

Mali Pepček zagleda svojo učitelico in hiti k njej, kakor da ji ima nekaj posebno važnega povedati.

— Gospodična, gospodična — jaz že znam žveplenke na hlačah užigati! — Tako?

— Da — ali jih znate vi tudi na hlačah užigati?

Sodnik: Priča Janez Cmok! Poglejte tega fanta, ki je danes obtožen. Ali ga poznate?

Priča: Dobro!
Sodnik: Povejte nam, kaj veste o njem?

Priča: I, kaj bi povedal? Kar ga poznam, zmerom je v božjem strahu kradel.

Razno.

Umetnost inseriranja. Kdor hoče, da ima njegov oglas v kakem listu uspeh, temu ne zadostuje samo, da pusti inserirati, da plača račun, ta mora znati tudi sestaviti oglas prav in spretno. V dokaz temu je sledeči slučaj: neki Londončan je pozabil v cerkvi svoj dežnik, ki ga je kupil šele pred tremi dnevi, grozno mu je bilo žal za lepim, svilnatim dežnikom, zato je šel v upravništvo nekega lista in si naročil naslednji oglas: Izgubljen! Preteklo nedeljo sem pozabil v cerkvi sv. Petra lep svilnat dežnik najbolje kakovosti. Kdor ga prinese lastniku v High Street, dobi lepo nagrado. Minilo je par dni. Londončan je imel pripravljeno lepo nagrado, da jo podari poštemu najditelju, a čakal je za- stonj, nikdo si je ni hotel zaslužiti. Jezen je šel zato v upravništvo in se kregal, kako brezuspešni so inserati v tem listu. Upravnik mu pa reče: Svojega neuspeha ste sami krivi, ker ste svoj oglas sestavili popolnoma napačno. Poskusite še enkrat, a dovolite meni, da vam sestavim besedilo oglasa jaz sam. Mož je bil zadovoljen in drugi dan je izšel sledeči oglas: Ako se hoče dotična oseba, ki sem jo opazoval pretečeno nedeljo, kako si je v cerkvi sv. Petra prisvojila dežnik, ki ni njegova last, izogniti neprijetnim posledicam, ako noče izgubiti svojega krščanskega imena, na katerega toliko da, naj prinese takoj dežnik pravemu lastniku High Street 10. Ime dotične osebe je znano. — Komaj je minulo par ur, kar je izšel oglas, že je imel izgubitelj na svojem stanovanju ne enega, ampak dvanajst novih, lepih svilnatih dežnikov, na vsakem pa je bilo pisemce z opravičilom, da je dotičnik vzel dežnik »popolnoma slučajno«, da naj lastnik ne izvaja nikakih posledic.

Kako je treba inserirati! Inserati naših trgovcev so pomanjkljivi in jih je treba v tem oziru izpopolniti, da kaj izdajo in da se opozori konsumente na posamezne predmete, o katerih kupujoče ljudstvo misli, da jih ni dobili pri slovenskih trgovcih. Inserat ne sme

vsebovati le splošne oznake: špecerij-sko, kolonijalno, galanterijsko itd. blago, ampak bolj redke predmete je tudi posamič navesti n. pr. mineralne vode, te in te, linolej se dobiva tukaj, klobuki iz lodna, izgotovljena damska krila itd. Najboljše je, da se taki redki predmeti, ali predmeti obširnega konzuma v oznanilu označijo kot glavna beseda in potem pod ime šele splošna označba trgovine. Svetujemo ta način inseriranja in smo prepričani, da bo imel velik uspeh.

Podpirajte družbo sv. Cirila in Metoda!

Izdaja konzorcij »Nove Pravde«. Tiska »Zvezna tiskarna« v Ljubljani. Odgovorni urednik Vladimir Kravos.

Trgovcem in obrtnikom

ki žele naznaniti našemu občinstvu razne izdelke in zaloge svojega blaga

za Miklavža in Božič

nudi uprava »Nove Pravde« izjemoma

!! znaten popust !!

Pojasnila daje upravništvo »Nove Pravde« v Ljubljani, Gradišče 4.

Mast za usnje

krema, biks, krtače in razno galanterijo priporoča

OSVALD DOBEIC

trgovina z mešanim blagom na debelo

LJUBLJANA, Sv. Jakoba trg 9.

VELIKA IZBIRA OTROŠKIH VOZIČKOV DVOKOLES IN ŠIVALNIH STROJEV PO CENI:

F. BATJEL, Ljubljana, Stari trg št. 28.

Sprejme se v polno popravo za emajliranje z ognjem in poniklanje dvokolesa, otroški vozički šivalni in razni stroji.

Mehanična delavnica Karlovska cesta 4.

„Tribuna“ tovarna dvokoles in otroških vozičkov, Ljubljana, Karlovska cesta.

Prporočajoč dobro postrežbo, vedno sveže pivo, domača pristna vina in dobro kuhinjo po zelo znižanih cenah, prosim za obilen obisk —

FRANJO STIKLER

Restavracija juž. kolodvor Maribor.

Pnevmatike

za avto in kolesa v vseh demizijah, gumijeve predmete, vsakovrstne žice za električno napeljavno, elektrotehnični material in vsakovrstne potreščine priporoča po najnižjih cenah 11—15

M. KUŠTRIN

Ljubljana Dunajska cesta št. 20

Telefon števil. 470.

Podružnica: Maribor

Jurčičeva ulica št. 9.

Franc Brumat

Ljubljana 6—12

Vsakovrstno manufakturstvo Mestni trg št. 25, I. n.

Kdor hoče imeti res s pravimi predvojnimi barvami prepleskano hišo, naj se obrne edino le na domačo tvrdko

Tone Malgaj

13—14 pleskar in ličar

Ljubljana, Kolodvorska ulica št. 6.

: Slovenska banka :

LJUBLJANA, Krekov trg 10, nasproti „Mestnemu domu“.

Vplačana delniška glavica K 30.000.000. — Tel. št. 567. Ček. račun 12.205.

Obrestuje najugodnejše vloge na knjižice in v tekočem računu.

Izvršuje vse bančne posle najkulantnejše.